

Fakta, argument & debatt

Nyhetsbrev 9 -27 april 2016

Blå Bandet

Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor – SLAN

Innehåll i detta nummer

Wikström: Vi har kopplats ihop med extrem syn på narkotika
FN antog narkotikadeklaration
Blir det ny narkotikapolitik efter UNGASS?
"Underhållsbehandling – ett livslångt beroendetillstånd"
Regeringen: Dyrare öl, vin och sprit nästa år
IOGT-NTO: Glädjande med höjd alkoholskatt
Regeringen: Alkobommar i hamnar på gång
MHF: Ett stort steg mot Nollvisionen
Ny studie: Hälften av publiken har druckit alkohol före match
Metadonprogram 50 år i Sverige
O'Learys restauranger agerar mot narkotika
Två år efter legaliseringen i Uruguay
Finländare dricker mindre alkohol
Många påverkade förare påträffas vid gränskontroller...
Polisen varnar: Rånare hittar offer på Instagram
Stopp för alkohol hos Handels
Evenamangtips

Gabriel Wikström:

"Vi har kopplats ihop med länder med extrem syn på narkotika"

I dag startar FN:s toppmöte om narkotika i New York. Folkhälsominister Gabriel Wikström (S) leder den svenska delegationen som går in i förhandlingarna i ett läge där allt fler länder är på väg att överge det förbud och kontrollfokus som hittills präglat den globala narkotikapolitiken.

– Vi har målats in i ett hörn och vi har låtit oss göra det. Det har varit lätt att peka på Sverige som extremist och man har kopplat ihop oss med länder som har en extrem syn på narkotika, säger Gabriel Wikström till [SVT Nyheter](#)

- Det är tydligt att folkhälsoministern nu vill signalera en annan retorik till omvärlden och det verkar dessutom som att han har tagit problemen på hemmaplan på allvar, kommenterar SVT.

FN antog narkotikadeklaration

NEW YORK FN:s 193 medlemsländer klubbade som väntat nya deklarationen på toppmötet om narkotika. Mer vård och mänskliga rättigheter, mindre tonvikt på kontrollpolitik, tolkar flera den. Men sprickor kan anas.

Jämfört med förra sessionen om narkotika i generalförsamlingen 1998, så är det mindre "War on drugs" och mer folkhälsa och de beroendes rättigheter som understryks.

[Deklarationen](#) är det utkast som antogs i Wien förra månaden. Den lyfter såväl vikten av att förebygga att unga prövar narkotika, human och effektiv vård för beroende och tillgång till nödvändiga mediciner för alla i världen.

Läs mer på drugnews.se

Blir det en ny narkotikapolitik efter UNGASS?

Vad händer med globala narkotikapolitiken om konsensus överges och ersätts av enskilda länders och regioners egenintresse? frågar sig Erik Leijonmarck, direkt från FN-mötet i New York, i en krönika på drugnews.se

- Deklarationen är balanserad och innehåller skrivningar där länderna förbinder sig att satsa på prevention och tillgänglighet till behandling. Gott så. Men skulle inte detta markera startpunkten på en uppgörelse med det så kallade "kriget mot droger" som drogreformrörelsen hävdar har förlorats och som upprepats som ett mantra i nära 20 års tid ända sedan förra toppmötet om narkotika 1998?

Redaktör: Owe Ranebäck, Tel 019-25 57 10, Mobil 070-324 46 80

Hemsidor: www.blabandet.se www.slan.se E-post: fakta.argument.debatt@telia.com

Rolf Bromme m.fl.:
Underhållsbehandling
– ett livslångt beroendetillstånd

Fokus på medikalisering av narkomanvården ger inte de framgångar som försvarare av underhållsprogram utlovar. Det börjar likna Kejsarens nya kläder, skriver tre drogfria debattörer – två av dem var tidigare narkotikamissbrukare under årtionden

För 50 år sedan – 1966 – startade professor Lars Magnus Gunne i Uppsala underhållsbehandling av narkomaner med metadon, vilket bland annat uppmärksammats av [Drugnews](#).

- Underhållsbehandling med metadon fungerade bra under många år. Det var en begränsad grupp som fick behandlingen, varav många hade flera misslyckade behandlingar av andra slag bakom sig. Dessutom var regelverket strikt. 2005 beslutade socialstyrelsen att expandera verksamheten kraftigt. Det har lett till olika problem, bl.a. en vidareförsäljning utanför de lokaler där patienterna får sitt metadon.

Dessutom har en ny produkt under namnet Subutex (buprenorfin) tillkommit. Den ges till yngre patienter redan innan de har misslyckats med någon annan behandling.

Läs hela artikeln på drugnews.se

Dyrare öl, vin och sprit nästa år

I vårbudgeten flaggar regeringen för höjd alkoholskatt från 2017 med en procent på starksprit och fyra procent på öl, vin och övriga alkoholdrycker. Beskedet möts av såväl lovord som kritik.

En höjning med en procent på starksprit innebär att en flaska 40 procentig sprit blir ett par kronor dyrare. Fyra procent på öl och vin gör att en burköl blir 25 öre dyrare och en krona mer för en vanlig vinflaska och övriga alkoholdrycker.

Regeringen beräknar att statens skatteintäkter ökar med 390 miljoner kronor under nästa år. Nu ska förslaget ut på remissrunda, svaren ska senast lämnas 1 juni i år.

IOGT-NTO:
Glädjande att regeringen
föreslår höjd alkoholskatt till 2017

— Det är väldigt glädjande att regeringen nu föreslår den här höjningen, säger Johnny Mostacero, förbundsordförande för IOGT-NTO.

— Precis som att tobaksskatten höjs kontinuerligt för att parera den ökade köpkraften och minska totalkonsumtionen så behöver alkoholskatten höjas regelbundet. Alla steg som regeringen tar för att minska den totala konsumtionen av alkohol, och därmed skadorna, är bra, säger Johnny Mostacero.

Branschen protesterar

– Det är sorgligt att regeringen bidrar till att släppa alkoholen fri till okontrollerad försäljning i Sverige. Varje gång alkoholskatten höjs, så ökar gränshandeln av alkohol, säger Cecilia Giertha, vd på Sveriges Bryggerier, till Drugnews.

- ser med stor oro på vad förslaget kommer att medföra när det gäller ökad illegal införsel och smuggling, säger Erika Nylander, vd för Sprit & Vinleverantörsföreningen (SVL).

- Alla insatta i problembilden med inhemskt höjda priser på alkohol när omvärldens priser är betydligt lägre vet att den oregistrerade konsumtionen ökar, vilket i sin tur minskar både skatteintäkterna och kontrollen över försäljningen, som istället sker från rastplatser och garage.

Alkobommar i hamnar på gång

Den 14 april beslutade regeringen att ge Trafikverket i uppdrag att föreslå tre till fem hamnar för alkbommar, ta fram finansiering och tidplan och förbereda upphandling för anläggningar för nykterhetskontrollerna. Senaste 31 oktober ska uppdraget redovisas.

Fulla förare är vanligare i hamnområden har studier visat. Efter tragedin 2004 då en ungersk lastbilsförare drack sig berusad på färjan till Trelleborg och sedan hamnade på fel sida vägen och körde ihjäl fem personer, så har frågan än mer fokuserats.

MHF:

Beslut om alkbommar **ett stort steg mot Nollvisionen**

- Ett stort steg för att uppnå Nollvisionen i den svenska trafiken togs den 14 april då regeringen beslutat om införande av anläggningar för nykterhetskontroll i några svenska hamnar.

MHF har under många år arbetat med framtagning av själva idén för att förenkla och förverkliga effektiva kontroller av rattfylleriet. Vi gläds mycket över regeringens beslut.

- Vi ser detta som en bra början och ser fram emot en fortsättning.

Från MHF:s sida har vi pekat ut 16 hamnar i Sverige som möjliga att införa dessa kontroller i. Detta överlämnade vi till regeringen i januari. Regeringen har lyssnat och tagit till sig våra argument.

Ny studie: **Hälften av publiken har druckit alkohol före matchen**

Hälften av alla testade personer hade druckit alkohol och tio procent av samtliga testade hade över en promille. Det är några av resultaten från den blåsstudie som STAD genomfört bland 3287 besökare på Tele2 Arena och Friends Arena i samband med att AIK, Djurgården och Hammarby spelat allsvenska matcher under fotbollssäsongen 2015.

Trots att fotbollsarenorna upplevs som tryggare i dag än för tjugo år sedan, är alkohol i samband med matcher – och med dem en hel del våld – fortfarande ett stort problem. Därför har de allsvenska klubbarna i samarbete med Stad och IQ valt att undersöka hur berusningsnivåerna under matcher ser ut i Stockholm.

I studien, som genomfördes under förra året, valde man slumpmässigt ut åtta matcher på Tele2Arena samt Friends och bad var tredje besökare att blåsa i en alkomätare. Besökarna som fick blåsa kom från såväl hemmaklack som bortaklack och var män och kvinnor i varierande åldrar. Sammanlagt blåste 3 287 personer och av dem hade 50 procent druckit innan matchen. Snittpromillehalten låg på 0,63. Den som hade druckit mest hade en promillehalt på 2,63.

Av dem som hade druckit innan matchen hade var tionde person en promillehalt på i snitt 1,35 – de var alltså påtagligt berusade.

[Läs mer](#)

Metadonprogram 50 år i Sverige

År 1966 startade professor Lars Magnus Gunne Europas första metadonprogram i Uppsala. I veckan samlades experter för att hylla pionjären och debattera effekter, risker och framtid för behandlingsformen som snabbt växt i landet.

Lars Magnus Gunne, 92 år, var själv där med frun Ulrika, och fick applåder. Han var i New York på en gästprofessor 1965 och imponerades över hur metadon kunde hjälpa opiatberoende. Året efter lyckades han starta ett program på Ulleråker i Uppsala.

Det var Ufold på Uppsala universitet som arrangerade konferensen under två dagar på Akademiska sjukhuset med många besökare och föreläsningar.

Läs ett utförligt reportage på Drugnews.se

Blå Bandet har öppnat butik

I ett av Sveriges största turiststråk har Blå Bandet öppnat en butik. Den ligger på Västerlånggatan i Gamla stan, Stockholm. Syftet är att den ska ge ett överskott till den sociala verksamheten samt till gatubarn i Kenya. Det är även meningen att den ska fungera som skyltfönster för Blå Bandet.

Produkterna som säljs kommer att variera och det mesta är inköpt av leverantörer som kan erbjuda mindre upplagor. Eftersom lokalen är liten med begränsat lagerutrymme är detta viktigt för att det praktiskt ska fungera. När det gäller urvalet så är tanken att det ska passa för turister men ändå hålla kvalitet. Det finns också ett samarbete med flera konstnärer som säljer sina alster i butiken som öppnade i mitten av mars.

Turistsäsongen har ännu inte kommit igång men vid Blå Bandets besök kan konstateras att det ändå var många människor som promenerade och dessutom stannade upp vid butikens skyltfönster och sedan gick in. Butiken drivs av Södertörns Blåbandsförening.

O'Learys restauranger agerar mot narkotika

Som första rikstäckande restaurangkedja tar O'Learys ställning för att restaurangmiljön ska vara en narkotikafri zon. All personal genomgår utbildning och alla O'Learys restauranger i Sverige certifieras och ingår i Krogar mot Knark.

- För oss är det, och har alltid varit, en självklarhet att verka för ett narkotikafritt samhälle genom att göra allt vi kan för att förhindra narkotikabrott på våra restauranger, säger Christian Bellander, tf VD på O'Learys Trademark. Att våra medarbetare nu genomför den här utbildningen är ytterligare ett steg i den riktningen för oss.

I samarbete med STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) och Polisen i Stockholm har O'Learys tagit fram en webbutbildning som alla medarbetare i O'Learys genomför. Minst två nyckelpersoner från varje restaurang kommer dessutom att delta i centrala utbildningar som startade den 19 april.

Två år efter legaliseringen

Det har gått drygt två år sedan Uruguay som första land i världen beslutade att fullt ut legalisera konsumtion, försäljning och produktion av marijuana.

Vad som har hänt sedan dess beskriver David Isaksson i en artikel i omvarlden.se

Finländare dricker mindre alkohol

För åttonde året i rad minskar finländarnas alkoholkonsumtion. Lågkonjunktur och skattehöjningar är förklaringen, enligt alkoholforskaren Thomas Karlsson.

En ihållande lågkonjunktur samt upprepade skattehöjningar på alkoholdrycker ses som de främsta orsakerna. I fjol drack finländaren i gemen motsvarande 10,8 liter ren sprit. Det är 0,4 liter, eller 3,6 procent, mindre än förförra året.

accent.se

Många påverkade förare påträffas vid gränskontrollen på Lernacken

Det kan inte ha undgått någon att Sverige har infört gränskontroll och ändå stoppas förvånansvärt många förare som är påverkade av droger eller alkohol, rapporterar [gränspolis](http://granspolisen) i region Syd.

De partiella gränskontrollerna som just nu utförs av gränspolis i region Syd ger möjlighet att också genomföra fordons- och förarkontroll i samband med uppvisande av resehandlingar på Lernacken. Under första kvartalet i år har polisen påträffat förvånansvärt många förare som varit påverkade av droger eller alkohol.

Det är i det närmaste häpnadsväckande att så många väljer att köra sina fordon i påverkat tillstånd när det är allmänt känt att vi finns vid betalstationen, säger Michael Mattsson, chef vid gränspolis i region Syd. Inte bara att man är en fara för andra trafikanter, i de fall man kör i yrkesmässig trafik riskerar man ju sitt arbete också, säger Mattsson.

Polisen varnar: Rånare hittar offer på Instagram

Ungdomar lockas av Instagramkonton där de erbjuds köpa alkohol och narkotika. Men när affären ska göras upp blir de rånade.

Sedan i oktober har polisen jobbat hårt med så kallade Instagramrån i Akalla och Husby. Ungdomar i 15-årsåldern skapar konton på Instagram där de erbjuder sig att sälja alkohol och narkotika, ofta till jämnåriga killar.

Länk till [Aftonbladet TV](http://Aftonbladet.TV)

Stopp för alkohol för Handels

Ingen alkohol för medlemmarnas pengar. Handels kongress gick under måndagen emot förbundsstyrelsen och införde alkoholstopp i förbundet, rapporterar Arbetet

Medlemmarnas pengar ska inte gå till alkohol, ansåg en rad talare på Handels kongress under måndagen.

– Att Handels 2016 fortfarande bjuder på alkohol är förlegat, sade Therése Gunnarsson från avdelning 2 i Trollhättan, och lade ett förslag om att förbjuda förbundet att bjuda på alkohol.

Länk till enkät om Förbundens alkoholpolicer

Evenemangstips!

Den 24 maj arrangerar Systembolaget ett seminarium i Stockholm på temat "Hur påverkas vi av andras drickande?".

Om du vill veta mer om seminariet eller anmäla dig kan du gör det [här](#).

drogFOKUS 19-20 oktober

drogFOKUS är en nationell konferens som vänder sig till alla som i sitt arbete kommer i kontakt med ANDT-frågor (alkohol, narkotika, dopning och tobak).

I år står Uppsala universitet och Uppsala kommun för värdskapet. Vid anmälan före den 31 maj gäller rabatterat pris.

Vill du inte ha detta nyhetsbrev
- sänd ett mail så tar vi bort dig från sändlistan.

Tipsa oss gärna om nyheter till nyhetsbrevet.

Owe Ranebäck
Redaktör

E-post: fakta.argument.debatt@telia.com